

Šta je Postinor-2

Postinor-2 je hormonski preparat za urgentnu kontracepciju, koji se koristi da bi se izbegla neželjena trudnoća nakon nezaštićenog seksualnog odnosa ili u slučaju da je primena drugog kontraceptivnog metoda bila neadekvatna. Ovaj vid kontracepcije popularan je pod nazivom «pilula za jutro posle» ili «pilula za dan posle». Kontraceptivni efekat se postiže ukoliko se Postinor-2 primeni najkasnije u roku od 72h nakon seksualnog odnosa

Šta je kontracepcija?

Pod kontracepcijom treba podrazumevati skup mera, postupaka ili metoda kojima se postiže sprečavanje neželjene trudnoće. Svaka kontraceptivna metoda ili sredstvo treba da ispuni nekoliko uslova: mora da bude efikasno u pružanju zaštite od neželjene trudnoće, da ne remeti normalan tok seksualnih odnosa, da je neškodljivo, da je svima pristupačno, da je rukovanje njime lako, prosto i da se ne kosi sa moralnim shvatanjima. Metode i sredstva kontracepcije prema načinu svog delovanja mogu da se podele na: mehaničke, hemijsko-mehaničke, hormonske i biološke metode kontracepcije.

Šta je urgentna kontracepcija (postkoitalna kontracepcija) ?

Urgentna ili hitna kontracepcija je poseban vid kontracepcije tzv. postkoitalna kontracepcija (post-posle, coitus-snošaj) koja se koristi nakon nezaštićenog seksualnog odnosa ili u slučaju da je primena drugog kontraceptivnog metoda bila neadekvatna. Na ovaj način trudnoća se sprečava posle seksualnog odnosa.

Hormonska postkoitalna kontracepcija je novija metoda koja sprečava nastanak neželjene trudnoće primenom hormonskih tableta. To je vanredni metod kontracepcije popularan pod nazivom «pilula za jutro posle» ili «pilula za dan posle» i koristi se u prvih 72 sata od nezaštićenog seksualnog odnosa.

Istorijat urgentne kontracepcije

Epoha urgentne kontracepcije započela je sredinom šezdesetih godina prošlog veka, primenom visokih doza estrogena. Ubrzo je metoda napuštena zbog velikog broja neželjenih dejstava i dužine primene preparata od 5 dana.

Početak sedamdesetih godina primenjuju se uobičajene kombinovane hormonske kontracepcijske tablete, sa estrogenom i progesteronskom komponentom (Yuzpe tretman).

Sredinom devedesetih godina uvodi se tretman sa samim levonorgestrelom, bez komponente estrogena. Svetska zdravstvena organizacija (SZO) je 1998. godine Postinor-2, tačnije urgentnu kontracepciju samim levonorgestrelom, označila kao zlatni standard u hormonskoj urgentnoj kontracepciji. Danas je Postinor-2 registrovan u više od 40 zemalja širom sveta.

Osnovne informacije o Postinoru-2

Sastav Postinora-2

Postinor-2 je hormonski preparat koji sadrži samo progestagensku komponentu. Aktivna supstanca Postinora-2 je levonorgestrel, dok su pomoćne supstance silicijum dioksid, magnezijum stearat, skrob, talk, laktoza monohidrat, kukuruzni skrob.

U pakovanju postoje dve tablete i svaka od njih sadrži 0,75mg levonorgestrela.

Kako deluje Postinor-2?

Postinor-2 deluje pomoću više mehanizama, tako što ometa ovulaciju (oslobađanje jajne ćelije u jajovod), ometa oplodnju i ometa usađivanje oplođene jajne ćelije u matericu. Dokazano je da dejstvo Postinora-2 zavisi od momenta uzimanja. Tako, ukoliko se Postinor-2 koristi pre ovulacije dovodi do sprečavanja nastanka ovulacije, a ukoliko se Postinor-2 koristi nakon ovulacije tada ometa transport spermatozoida i jajne ćelije, ometa proces fertilizacije, kao i proces implantacije (proces usađivanja oplođene jajne ćelije u matericu).

Nešto više o mehanizmu dejstva Postinora-2

Danas su poznata dva osnovna mehanizma kojim Postinor-2, primenjen kao postkoitalna kontracepcija, sprečavaju nastajanje trudnoće.

Prvi mehanizam se ispoljava delovanjem na ovulaciju. Danas je jasno da ovulacija primenom postkoitalne kontracepcije može biti sprečena ili ometena, što pokazuju rezultati više sprovedenih studija. Levonorgestrel narušava ovulaciju i fiziološki dinamizam menstrualnog ciklusa. Ovo je verovatno i najvažniji mehanizam delovanja, koji osigurava visoku efikasnost ovog vida kontrole fertiliteta ukoliko se postkoitalna kontracepcija primeni u prvoj polovini menstruacionog ciklusa, pre inicijacije ovulacije.

Naime, ako se alternativna hormonska kontracepcija primeni u delu menstruacionog ciklusa koji prethodi ovulaciji, ona tada inhibira skok luteinizirajućeg hormona (LH), do koga inače dolazi u sredini ciklusa, a koji je neophodan za normalno odvijanje procesa ovulacije. Nagli porast serumskih koncentracija LH nastaje od 28 do 32 sata pre ovulacije, što deluje na dominantni folikul indukujući degeneraciju kolagenih vlakana u već istanjenom zidu folikula. Istovremeno, nagli porast LH pospešuje sintezu prostaglandina u folikulu, koji su odgovorni za pojavu kontrakcija ovarijuma, što dovodi do prskanja de Graafovog folikula, odnosno ovulacije. Ovulacija neće nastupiti u ciklusu u kom nije došlo do skoka LH.

Drugi mehanizam delovanja postkoitalne kontracepcije je sprečavanje nidacije blastociste u endometrijum. Neke starije studije objašnjavaju biohemijske i histološke promene na endometrijumu koje nastaju posle primene postkoitalne kontracepcije, ukazujući da ove promene smanjuju mogućnost nidacije blastociste u endometrijum. Jasno je da ovaj mehanizam garantuje efikasnost alternativne hormonske kontracepcije ako se ova hormonska sredstva upotrebe u periodu kada su se procesi ovulacije i fertilizacije jajne ćelije već dogodili. Međutim, mnoge studije su pokazale da posle primene postkoitalne kontracepcije ne nastaju bitnije promene na endometrijumu.

Postinor-2 indukuje i povećanje viskoziteta mukusa u cervikalnom delu uterusu, što smanjuje motilitet i penetrabilnost spermatozoida. Ti mehanizmi, međutim, imaju znatno manji antifertilni učinak od prethodna dva načina delovanja postkoitalne kontracepcije. Potrebno je naglasiti da postoji čitav niz hipoteza u kojima se pominju luteolitički efekti postkoitalne kontracepcije, njen uticaj na tubarni transport i aktivaciju germinativnih ćelija ili fertilizovanog jajašca, kao i direktna inhibicija fertilizacije od strane postkoitalne kontracepcije, bez, za sada, kliničke potvrde ovih mogućnosti alternativne hormonske kontracepcije.

Kada treba koristiti Postinor-2?

Postinor-2 je potreban kada pri seksualnom odnosu nije korišćena zaštita ili pak ako se dogodio propust u zaštiti tokom primene kontracepcije koju par redovno koristi (npr. prsnuće ili spadanje kondoma, neadekvatna upotreba kondoma, dislokacija dijafragme, pucanje dijafragme, ranije uklanjanje dijafragme, greška u metodi prekinutog snošaja, greška u određivanju plodnih dana, izbacivanje intrauterinog uložka, zaboravljanje uzimanja klasičnih kontraceptivnih pilula).

Postinor-2 se može koristiti ukoliko je trudnica bila izložena teratogenima (faktori, sredstva koja oštećuju plod) ili u slučaju nasilnog neželjenog odnosa (silovanja), kada žena nije bila zaštićena kontraceptivnim sredstvom.

Da li Postinor-2 štiti od HIV infekcije i seksualno prenosivih bolesti?

Ne. Samo prezervativi štite od HIV infekcije i seksualno prenosivih bolesti. Ukoliko vam nedostaju informacije u vezi ovog pitanja obratite se Vašem ginekologu.

Kako se koristi Postinor-2?

Standardni režim za upotrebu Postinora-2 podrazumeva sledeće:

Prva tableta uzima se, neposredno nakon nezaštićenog seksualnog odnosa, što pre i to najkasnije u roku od 72h nakon odnosa (znači imate 72h da odreagujete!) a druga tableta 12h nakon prve. Što pre uzmete prvu tabletu nakon nezaštiženog seksualnog odnosa manje su šanse da ostanete u drugom stanju.

Napomena: Razmak između dve tablete ne sme biti veći od 16h.

Koje su kontraindikacije za primenu Postinora-2?

Praktično navode se samo dve kontraindikacije za primenu Postinora-2.

Prva je potvrđena trudnoća jer u tom slučaju primena Postinora-2 nema efekta. Jasno je da postkoitalna kontracepcija niti jednim oblikom svoga delovanja ne može prekinuti postojeću trudnoću ma koliko ona bila rana. Postinor-2 nije abortivno sredstvo.

Druga kontraindikacija, je preosetljivost na bilo koju komponentu pilule. (levonorgestrel, silicijum dioksid, magnezijum stearat, skrob, talk, laktoza monohidrat, kukuruzni skrob).

Napomena: Postinor-2 se ne preporučuje ili su pak potrebne mere povećanog opreza kod poremećaja funkcije jetre i kod teških poremećaja apsorpcije npr. Chronova bolest.

Koja su neželjena dejstva Postinora-2?

Nakon uzimanja Postinora-2 mogu se pojaviti neželjena dejstva koja su mnogo ređa u odnosu na ostala sredstva koja se koriste za urgentnu kontracepciju.

- Mučnina – se javlja kod veoma malog broja žena koje su koristile Postinor-2
- Povraćanje – se javlja samo kod 5 procenata žena koje su koristile Posinor-2.
- Može da se pojavi iregularno krvarenje kao i tačkasto krvarenje tzv. spotting krvarenje prolaznog karaktera koje može da traje čak i do narednog menstrualnog ciklusa.
- U zavisnosti od slučaja naredna menstruacija može biti izmenjena u smislu obimnije ili oskudnije, preuranjene ili zakasnele menstruacije.
- Ako naredni ciklus kasni više od 10 dana obratite se Vašem ginekologu, kako bi se potvrdila ili isključila trudnoća.
- Kod nekolicine se javlja i dijareja, bol u donjem delu abdomena i grudnom košu, glavobolja, vrtoglavica i osećaj slabosti. Ovi simptomi prolaze za nekoliko dana nakon upotreba Postinora-2.

Da li Postinor-2 stupa u interakciju sa lekovima?

Postinor-2 stupa u interakciju sa lekovima koji indukuje jetrine enzime (npr. antibiotici), a navedeni lekovi, s obzirom na isti put metabolizma mogu da umanje kontraceptivni efekat Postinora-2:

-barbiturati i ostali lekovi za lečenje epilepsije (primidon, fenitoin i karbamazepin)

-lekovi za lečenje tuberkuloze (npr. rifampicin, rifambutin)

-lekovi za lečenje HIV infekcije (npr. ritonavir)

-antimikotici (npr. griseofulvin)

-lekovita sredstva koja sadrže Herba Hyperici (kantaron, Gospina trava)

Levonorgestrel može da suprimira metabolizam ciklosporina i da na taj način dovede do toksičnog efekta ciklosporina.

Pakovanje

U kutiji se nalaze 2 tablete.

Čuvanje

Čuvati na temperaturi od 15-30°C. Ne uzimajte lek pošto je istekao rok upotrebe. Čuvati van domašaja dece.

Sva svoja pitanja u vezi Postinora-2, radi razjašnjavanja eventualnih nedoumica možete postaviti na sledeći e-mail: postinor@goodwillpharma.com Na Vaša pitanja odgovoriće lekari specijalisti ginekologije i akušerstva.